

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. III.

Vsebina: 12. Jubilej sv. Očeta. — 13. Za izseljence v Ameriko. — 14. Proti tuberkulozi. — 15. Konverzija obveznic skupnega državnega dolga. — 16. Izpiski iz matic, ki služijo c. kr. tobačnim tovarnam samo v uradno porabo, so kolka prosti. — 17. Raziskavanje po maticah. — 18. Sv. birma in kanonična vizitacija v letu 1903. — 19. Konkurzni razpis. — Škofijska kronika.

1903.

12.

Jubilej sv. Očeta.

1. Jubilej sv. Očeta smo po vsi škofiji prav lepo in slovesno obhajali. Večinoma smo to slovesnost združili s počesčenjem presvete Rešnjega Telesa. S tem smo javno pred svetom spričali dve verski resnici: da je v presv. Rešnjem Telesu pričujoč in sicer osebno pričujoč sam Gospod naš Jezus Kristus in da so sv. Oče vidljivi njegov namestnik na zemlji, vrhovni glavar njegovega kraljestva, glavni pastir celotne njegove čede. Gotovo bo tudi Gospod Jezus izpolnil svoje obljube, nam podelil časni in večni blagoslov četrte zapovedi božje in nas ob času smrti in sodbe spoznal pred nebeškim Očetom.

O tem sem sporočil sv. Očetu v posebnem listu, ki se glasi:

Beatissime Pater!

Licet humiliter infrascriptus cum 90 fidelibus ad XXV. annum coronationis Vestrae Beatitudinis celebrandum Romam venire intendat, nihilominus scriptis quoque nomine proprio, nomine universi cleri tum saecularis, tum regularis atque nomine populi fidelis dioecesis Labacensis Vestrae Beatitudini communicare properat permagnum gaudium omnium nostrum

nec non gratum animum erga Deum, qui in sua inscrutabili Providentia Vestram Beatitudinem tam diu et modo miraculoso conservare dignatus est salvam et sospitem et quidem in totius ecclesiae maximum bonum.

Jam per decursum totius anni singulae parochiae, decanatus atque variae associationes iuvenum, opificum et aliorum annum iubiliaeum variis solemnitatibus tum ecclesiasticis tum civilibus celebraverunt; quo non obstante finem quoque huius anni, qui est XXV. gloriosissimi Pontificatus Vestrae Beatitudinis, omnes parochiae solemniter missa, convenienti concione, cantico Te Deum laudamus et sonitu campanarum celebrabunt, quibus omnibus ecclesia cathedralis magna solemnitate die 3. Martii, ad quam omnes functionarii publici civiles et militares invitati sunt, pulcherrimo exemplo praeibit.

Dabit Dominus, ut annus iubiliaeum populi nostri corda cum Sede apostolica tam arcte coniungat, ut nulla adversa potestate ab illa divelli possint!

*Ad pedes Vestrae Beatitudinis pro-
volutus eosque exosculans petit apo-
stolicam benedictionem pro se, uni-
verso clero atque populo*

obedientissimus

Labaci 24. febr. 1903.

† *Antonius Bonaventura.*

Sveti oče!

*Ceprav namerava ponižno podpisani
s okoli 90 verniki priti v Rim k pet-
indvajsetletnici kronanja Vaše Sve-
tosti, vendar tudi pismeno v svojem
imenu, v imenu svojih duhovnikov,
svetnih in redovnih, in v imenu ver-
nikov ljubljanske škofije izraža veliko
veselje in hvali Boga, ki je Vašo Sve-
tost v svoji nepojmljivi previdnosti
tako dolgo in čudovito ohranil zdra-
vega in čvrstega in sicer v največjo
srečo vesoljne cerkve.*

*Že v teku tega leta so obhajale ju-
bilej posamezne župnije, dekanije, mla-
deniške, delavske in druge družbe s
raznimi cerkvenimi in svetnimi slo-
vesnostmi; vendar pa bodo prazno-
vale tudi konec tega leta, ki je petin-
dvajseto slavnost Vaše papeške vlade,
vse župnije s slovesno sv. mašo, s pri-
mernim nagovorom, s zahvalno pes-
mijo in zvonjenjem; vsem pa bo nače-
lovala stolnica s veliko slovesnostjo
3. marca, h kateri so povabljeni vsa
oblastva, civilna in vojaška.*

*Dal Bog, da bi jubilejno leto zdru-
žilo tako tesno srca naših vernikov s
apostolsko stolico, da se ne bodo dala
s nobeno silo od nje odtrgati!*

Na to moje poročilo mi je vzorni kar-
dinal Rampolla odgovoril v imenu svetega
Očeta:

*Illustrissime ac Reverendissime
Domine!*

*Quas dedisti litteras Beatissimo Patri,
ut tuo tuaeque dioecesis nomine gra-
tulareris de XXV. anno pontificatus
feliciter impleto, Summus Pontifex
grato animo perlegit. Vult Sanctitas
Sua ut gratias debitas tibi Suo no-
mine reddam. Ut vero testetur bene-
volentiam, qua te fidelesque tibi sub-
ditos complectitur, apostolicam bene-
dictionem, pignus munerum divinatorum,
universis amantissime impertitur.*

*Occasionem libenter nactus ad pe-
culiarem animi mei existimationem
testandam me tibi profiteor*

addictissimum

M. Card. Rampola m. p.

Romae, die 6. Martii 1903.

*Pismo, poslano sv. Očetu, da Jim v
svojem imenu in v imenu svoje škofije
čestitaš zaradi srečno dovršene XXI-
letnice Njegovega papeškega vladanja,
so najvišji Poglavar hvalešnega srca
prečitali. Njihova Svetost želé, naj ti
v njihovem imenu sporočim dolžno
zahvalo. Da pa pokažejo ljubezen, s
katero objemajo tebe in vse tebi podložne
vernike, podelé v zastavo božjih darov
prav iz srca vsem apostolski blagoslov.*

3. Naj nam bo ta očetovski blagoslov
res zastava in vir nebeških darov, posebno
tega daru, da vsi verniki ljubljanske škofije,
Slovenci in Nemci, ostanemo trdno zvezani z
apostolskim sedežem in da bi bilo popolnoma
brezuspšno pogubno prizadevanje onih ne-
zvestih sinov, ki Rim sovražijo in bi nas radi
od Rima odcepili.

4. Konečno se vsem vernikom in duhov-
nikom prav lepo zahvalim, da ste se sloves-
nosti z navdušenim srcem udeleževali. Posebej

naj se zahvalim Marijinim družbam, mladeniškim, rokodelskim in delavskim društvom, krščansko - socialni zvezi, krščanski ženski zvezi v Ljubljani, Leonovi družbi, Vincencijevi družbi, šolam, občinskim zastopom po deželi, c. kr. uradništvu, deželnemu odboru, in prav

posebno vojaškemu zapovedniku prevzvišenemu gospodu Rudolfu vitezu Chavanne s častništvom, ter prevzvišenemu gospodu baronu Heinu, c. kr. deželnemu predsedniku.

Opazka. Naj se gornje vrstice ob priliki vernikom prijavijo.

V Ljubljani, dne 8 marca 1903.

✠ **Anton Bonaventura**

škof.

Das Papstjubiläum.

Alle hochw. Herren Geistlichen an den deutschen Pfarreien werden ersucht, obige Mittheilungen den Pfarrkindern in deutscher Sprache bekannt machen zu wollen. Zur leichteren Erfüllung dieses Wunsches mögen die oben publicierten ämtlichen Schreiben hier in deutscher Uebersetzung folgen.

a) Der Bericht nach Rom.

Heiliger Vater!

Obwohl der demüthig Gefertigte mit circa 50 Gläubigen zur 25 jährigen Krönungsfeier Eurer Heiligkeit nach Rom zu kommen gedenkt, beeilt er sich doch auch schriftlich in seinem eigenen, sowie im Namen seines ganzen Welt- und Regularklerus und im Namen aller Gläubigen der Laibacher Diöcese Eurer Heiligkeit die große Freude als auch die Dankbarkeit Gott gegenüber auszudrücken, daß er in seiner unerforschlichen Vorsehung Eure Heiligkeit so lange gesund und kräftig und zwar zum größten Wohle der gesamten Kirche erhalten hat.

Schon während des ganzen Jahres haben einzelne Pfarren, Dekanate und verschiedene Jünglings-, Arbeiter- und andere Vereine verschiedene Festlich-

keiten, sowohl kirchliche als auch weltliche, abgehalten, doch werden auch jetzt den Schluß dieses Jahres, welches das fünfundzwanzigste der glücklichen Regierung Eurer Heiligkeit ist, alle Pfarren mit einem feierlichen Hochamte, einer angemessenen Predigt, mit dem Te Deum und Glockengeläute feiern, allen voran die Domkirche mit einer großen Festlichkeit, zu der alle Civil- und Militärbehörden eingeladen sind.

Gott gebe, daß das Jubeljahr die Herzen unserer Gläubigen so enge mit dem apostolischen Stuhl verknüpfen würde, daß sie durch keine Gewalt von ihm losgerissen werden könnten.

b) Die Antwort von Rom.

Dein Schreiben an den heiligen Vater, womit du Ihn in deinem Namen und im Namen deiner Diöcese zur glücklichen Vollendung Seines fünfundzwanzigjährigen päpstlichen Jubiläums beglückwünschst, hat Seine Heiligkeit dankbaren Herzens durchgelesen. Es wünscht der heilige Vater, ich möge dir in Seinem Namen gebührenden Dank abstatten. Um aber Sein Wohlwollen, womit er dich und die dir anvertrauten Gläubigen umfaßt, zu bezeugen, erteilt er allen liebevollst den päpstlichen Segen als Unterpfand der göttlichen Gaben.

13.

Za izseljence v Ameriko.

Ker se premnogo naših ljudi seli v Ameriko, kjer nekateri ostanejo za vselej, nekateri pa le za nekoliko časa in se potem vrnejo nazaj v domovino, smo dolžni tudi za te poskrbeti, da se ne izgubé v nevarnostih nove

domovine, ampak tudi tam ne le za časnost kaj pridobé, marveč tudi za večnost poskrbé.

Ob priliki cerkvene vizitacije sem se prepričal, da se naših ljudi mnogo mnogo izgubi za vekomaj. Ponesrečijo se mladeniči, pone-

srečijo dekleta, ponesrečijo tudi mnogi možje, ki doma zapusté ženo in otroke in posestvo, pa v nekoliko letih na svoje popolnoma pozabijo, ker so si skoraj gotovo tam v Ameriki na nepošten in Bogu zopern način ustanovili novo družino. Uvidel sem, da je potrebno in da smo dolžni tudi tukaj pomagati. Premišljeval sem, kako bi uspešno pomagali; prišel sem do sklepa, da se moramo staviti v zvezo z našimi vrlimi duhovni v Ameriki, dobiti nekak pregled izseljencev mi in gospodje v Ameriki in na ta način ohraniti naše ljudi pod duhovniškimi varstvom.

Ker so naši rojaki: škofje, duhovni in verniki nameravali letos skupno priromati v Rim in obiskati svojo staro domovino, sem mislil, da bi se o tej priliki moglo kaj storiti in sem zato dne 17. januarja p. t. g. škofu Trobecu pisal. Povedal sem jim le nekatere svoje misli in jih vprašal za svet in za navodilo, da bi na tem že dogovorjenem temelju mogli kaj stalnega in praktičnega skleniti, ko se bomo mogli skupno posvetovati.

Rekel sem, ali bi ne bilo dobro *a)* izseljence zavezati, naj se doma oglašé svojemu župniku in povedó, kam da hočejo oditi, *b)* zavezati jih, naj se v Ameriki nemudoma prijavijo dotičnemu duhovnemu pastirju, da jih podučí, kako naj se ogibajo zapravljanja, slabih tovarišij, pijančevanja, kako naj posvečujejo nedelje in praznike in prejemajo sv. zakramente, *c)* združiti jih tam v družbe, posebno nadaljevati Marijine družbe, in onim, ki so od župnije oddaljeni, postaviti na čelo poštenega moža ali mladeniča, ako ni to proti hvaljeni in nevarni ameriški svobodi.

Na ta moj list so mi p. t. g. škof Trobec v pismu z dne 18. svečana kaj lepo odgovorili; oni pišejo:

„Vaše pismo od 17. prosinca me je jako razveselilo, ker vidim, da se tudi za naše ameriške Slovence zanimate. V začetku tega mesca smo imeli zbor v Jolietu, kjer sem tudi Vaš list prebral in je bil prav hvaležno sprejet. Vaše svete smo dobro prevdarjali.

Točka *a)* je najbolj imenitna. Vsak izseljenec bi se imel pri župniku oglasiti, krstni list in druge potrebne papirje vzeti. Braniti jim v Ameriko, je brez uspeha, naj se jim torej na roko gre, kar mogoče. Odsvetovati je možem od doma iti, ženo in otroke pa doma pustiti. Naj pripeljejo celo družino s seboj, ali naj pa doma ostanejo. Ako se to ne dá doseči, naj se jim naloži, da bodo kmalu po svojo družino poslali, ker, ako mož ženo pri sebi ima, si lahko veliko več prihrani, kakor če je sam. In tudi največ pohujšanja dajo možje, ki ženo doma pustijo, da, v štirih do petih letih na svoje popolnoma pozabijo.

Vsak izseljenec bi tudi moral vedeti, kam gre, kake razmere so v tistem kraju, je li tam tudi duhovnik za dušno in telesno pomoč. Sedaj je v zedinjenih državah 48 slovenskih duhovnikov in 19 bogoslovcev; za Slovence je v teh krajih dosti dobro poskrbljeno. V nekaterih krajih imajo Slovenci velike fare, kakor n. pr. v Clevelandu dve; od katerih je ena imela v enem letu 120 porok in 333 krstov. V Jolietu imajo šolo in slovenske nune; otrok je 300. Pred par tedni sem jih obiskal, ter se zavzel, da so otroci tako lepo slovensko govorili in peli. Kjer imajo svojega duhovna in svojo cerkev, so ljudje jako vneti in je vse v takem redu, kakor na Kranjskem. Izgubé se najbolj taki, ki pridejo v kraje, kjer ni Slovencev in nimajo priložnosti svoje verske dolžnosti opravljati.

Ad *b)* naj se izseljencem naloži, naj se koj pri župniku oglašé, ko sem pridejo in naj pismo od svojega župnika na Kranjskem pokažejo.

Ad *c)* Povsod, kjer jih je več skupaj, imajo podporna društva in svoje nedolžne veselice. Imajo tudi društva deklet in fantov, krščanskih mater i. t. d. Podporne slovenske družbe imajo tudi zvezo po celi Ameriki.

Amerikanska prostost ni tako nevarna, kakor bi človek mislil. Duhovnik ima tukaj ravno tako varstvo od države, kakor bogati Amerikanci sami. Nihče ga ne sme obrekovati; ako toži, pravico dobi. Bil sem v nekem

mestu, kjer je precej daleč od katoliške cerkve gostilnica. Zvečer so tam Kranjci peli in upili do enajste ure; ker le ne utihnejo, stopi župnik k telefonu, ter naznani policiji, kako v tej gostilni vrišč delajo, da sosedje ne morejo spati. V dobri četrt ure je vse potihnilo. Duhovna zaničujejo le kranjski liberalci, ki so bili že na Kranjskem izprideni. V Puebli prav slab časnik izdajajo à la „Narod“; mislim pa, da bo kmalu poginil, kakor je oni, ki so ga začeli izdajati v Chicagi. Sicer imamo tri prav dobre slovenske časnike, kateri mnogo dobrega storé.

Nedelja se tukaj veliko bolje posvečuje, kakor v Evropi. Tovorni vlaki ob nedeljah ne vozijo, in tudi drugi ne razun brzovlakov. Po tovarnah ne delajo, razun v „plavžih“, kjer mora goreti noč in dan; tu morajo delati in tudi, kakor sem izvedel, v nekaterih rudnikih v Coloradi. To so pa le izjeme, ker se sicer nedelja praznuje.

K sv. zakramentom hodijo tu ljudje prav pogosto. Vsako društvo mora imeti skupno sv. obhajilo večkrat na leto, žene in dekleta celo vsak mesec.

Sedaj bomo izdali mali katekizem za male otroke, večega imajo že. Tudi se bo spisala brošura, v kateri se bo natanko naznanilo, kje so Slovenci v Ameriki, kako je preskrbljeno za njihove dušne potrebe i. t. d.

Namenjeno romanje v Rim se je odložilo, ker noben slovenski škof ne more letos v Evropo. Obiskalo pa bo staro domovino več duhovnov; skušali bodo nekaj dijakov dobiti, ki se bodo tukaj koj v modroslovje sprejeli; po šestletnem klasičnem oddelku imajo tukaj dve leti modroslovje in potem štiri leta bogoslovje. Za take dijake plačujejo škofje celih šest let in nekateri tudi za pot v Ameriko. Do bito želimo tudi nekaj kandidatinj, ki bi imele poklic za redovniško življenje; dali jih bomo tukaj v samostane, da se izobrazijo in bodo potem v slovenskih šolah podučevale. Sloven-

ske šole moramo imeti za mladino, toda kje bomo redovnic dobili? — Dva slovenska duhovna bosta o velikonočnem času hodila po krajih, kjer so Slovenci in še nimajo svojih župnikov. Že se je po časnikih naznanilo, da naj se oglašé, kjerkoli misijonarja potrebujejo.

Prav radi bi dobili duhovna, ki bi v Novem Jorku šel na roko Kranjcem, ki prihajajo čez „široko lužo“, ter jim preskrbel potrebnih reči. Dva dijaka modroslovca se pripravljata za Novi Jork, pa bo treba še štiri leta čakati, preden bosta posvečena.

Mi bomo tukaj vse storili, kar bomo mogli, da ljudstvo pri sv. veri ohranimo. Kar je dobrih, ki sem pridejo, tudi tukaj dobri ostanejo, kar je pa že tam izpridenega, tukaj še slabši postanejo. Dandanes so pač časi povsod čudni. Jaz imam z nekaterimi župnjami velik križ; mitra je jako težka, ali kaj se hoče, nekateri jo morajo nositi. Na Kranjskem tudi ni več, kakor je bilo pred 40 leti. Molimo eden za drugega, da bi mogli svoje dolžnosti natanko izpolnjevati ter sebe in druge izveličati.“

To je prezanimiv, pa tudi tolažljiv list našega rojaka, škofa v Ameriki. Jaz bom te dni odgovoril in še tri reči naglasil: a) da bomo obljubljeni brošure težko pričakovali; b) naj bi mi sestavili za dodatek k našemu „schematizmu“ točno župnije, v katerih so Slovenci, imena dotičnih župnikov, število duš, zadnjo pošto in pa, je li tam razglašen tridentinski dekret „tametsi“ in c) posvetovanje, kako bi se v Ameriki zasnovale družbe slične našim in bi z našimi v živi zvezi ostale.

Vse gospode onih dekanij, od koder se verniki selijo v Ameriko, prosim, naj bi se na temelju priobčenih misli pri shodih „Sodalitatis“ posvetovali in mi sklepe pravočasno priobčili, da moremo na škofijski sinodi kaj določnega za naš postopek v sporazumu z Amerikanci skleniti.

V Ljubljani 10. marca 1903.

† Anton Bonaventura

škof.

Proti tuberkulozi.

Veslavna c. kr. deželna vlada za Kranjsko je z dopisom z dné 6. septembra 1902, šte. 15.882, knezoškofijskemu ordinarijatu priposlala odlok c. kr. ministerstva za notranje zadeve z dné 14. julija 1902, št. 29.949, ki obsega navodila in uredbe, po katerih naj bi se vspešno odvrčala razširjajoča se jetika (tuberkuloza).

Ker so navodila važna in v marsičem dosti lahko izpeljiva, prijavim je v nastopnem doslovno velečastitim duhovnim pastirjem in naročam:

1. izvolite navodila dobro premisliti in preudariti;
2. prizadevajte si, ljudstvo o tuberkulozi, o njenem razširjevanju in pomočkih zoper to podučevati, ne sicer

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1902.

Odlok c. kr. minsterskega predsednika

kot vodje ministerstva notranjih del dné 14. malega srpana 1902, šte. 29949

na vse politične deželne šefe,

zadevajoč uredbe v odvrčanje jetike.

Med vsemi boleznimi, ki jih zdrav človek od bolnega lahko naleze, potrebuje po specifičnih bacilih provzročena jetika zavoljo svoje izvanredne razširjenosti največje splošne pozornosti in neumorno skrbne obrambe.

Po znanstvenih raziskavanjih je jetika kužna bolezen, ki se dá ne samo zabraniti, temveč tudi v gotovem stanju ozdraviti.

Iz tega spoznanja izvira za državno zdravstveno upravo naloga, vse to ukreniti, kar bi vtegnilo začetek in razširjanje te bolezni zabraniti.

Ko pa državna zdravstvena uprava v to svrhu deluje, se popolnoma zaveda, da se po obveznih določbah, katere ona izdaja in ki ne morejo biti obsežne, zaželjeni smoter ne dá doseči, ako se ti predpisi ne popolnijo od drugod po primernih pripravah in ukrepih, katerih izpolnovanje more državna zdravstvena uprava samo le nujno priporočati.

Zdravstvena uprava je tedaj pri odvrčanju jetike navezana kakor na dolžno marljivo podpiranje podrejenih organov, tako na radovoljno in razumno sodelovanje različnih uradov, uprav, korporacij, razumnega dela prebivalstva, posebno pa na marljivo podpiranje zdravnikov, ki imajo z bolniki opraviti.

v cerkvi, pač pa v šoli, pri raznih shodih, posebno pri obiskovanju bolnikov, pri podučevanju ženinov in nevest;

3. skušajte se sami po navodilih ravnati in zdravnike v njihovem prizadevanju po možnosti podpirati;

4. opozarjajte ljudi, naj v cerkvi ne pljujejo po tleh, kar je že samo po sebi za svetost kraja jako nespodobno, in na cerkvena vrata nabijte tablico z napisom, ki pljuvanje po tleh prepoveduje, kakor se je že v Ljubljani vspešno poskusilo;

5. posebno predstojnike zavodov po raznih redovniških in drugih škofijskih hišah nujno prosim, naj bi navodila uvaževali in uredbo zavodov po njih uravnali.

✠ Anton Bonaventura,

knezoškof.

Opiraje se na te nazore dajem po predlogih Najvišjega zdravstvenega sveta sledeče uredbe na znanje, ki prvič zaznamujejo smeri, v katerih se ima na odvrčanje jetike merjeno delovanje političnih oblastij in njihovih zdravstvenih organov odslej gibati, drugič naredbe in ukrepe označijo, ki se morajo k sodelovanju poklicanim faktorjem od državne zdravstvene uprave v izvrševanje in uvaževanje nujno priporočati.

Gledé na neprezirno važnost te zadeve za zdravstveni blagor posameznika, kakor celih družin, takisto za gospodarstveni napredek celokupne državne družbe usojam se, Vaše Visokorodje prositi in povdarjati, da posvečujete temu predmetu svojo posebno vztrajno pozornost in neumorno skrb. Vaše Visokorodje blagovoli prvič za to skrbeti, da se na podlagi sledečih določb političnim oblastim dani ukazi najnatančneje izpolnjujejo, drugič pa z vso močjo na to delati, da faktorji, katerim gre na to gledati, da se splošno veljavna sredstva v odvrčanje jetike zares rabijo, v pravem spoznanji sebi pri tem delu pripadajoče važne naloge prizadevanje državne zdravstvene uprave z ono izdatno podporo pospešujejo, brez katere se popoln uspeh ne dá doseči.

Splošna navodila v odvrčanje jetike.

Vvod.

Znanstvena raziskavanja so dognala in za trdno dokazala, da je jetika kužna bolezen, katero provzročujejo glivice, tako imenovani tuberkelbacili, ki pridejo v človeško truplo, ako je za to bolezen dovzetno; dá

se pa s previdnim postopanjem mnogokrat zabraniti, kakor tudi s primernim zdravljenjem in dobro hrano ustaviti.

Okužuje se človek najčešče po dihalih in sicer tako, da vsope bacile, nahajajoče se v razpršenih delih svežega ali posušenega pljunka jetičnih bolnikov, nadalje, ako pride nesnaga, ki ima v sebi tuberkelnove kalí, v ranjene kraje kože, ali pa ako povžije človek nekuhan živež (mleko, meso), ki prihaja od jetičnih živalij, kajti v takem živežu vtegnejo biti tuberkelbacili.

Dočim se pa na zadnje navedena nevarnost okuženja s tuberkelbacili zabrani po ogledovanji živine in mesa, kakor tudi po nadzorovanji živil, na kar imajo občine strogo gledati, in se ta nevarnost še zmanjša, ako se varujemo jesti nekuhan o meso in mleko, če ne vemo, odkod da prihaja, se dá razširjenje jetike po tuberkelnastih izkašljanih izmečkih jetičnih bolnikov in po tuberkelnosti nesnagi, ki se v njih stanovanjih nabira in v prah prehaja, z javnimi naredbami le deloma zabraniti. Takim naredbam se bode mogel uspeh povsod zagotoviti, kjer pridejo v poštev javni ali uradnemu nadzoru pristopni prostori, v katerih bivajo jetični ljudje; a velike težave v izvrševanji javnih zdravstvenih ukrepov nastanejo tam, kjer se gre za zasebna bivališča in družinska stanovanja, kjer strežejo jetičnim zdrave osebe ali živijo z njimi v ožji dotiki. Ti soprebivalci jetičnih, zlasti otroci, ki se v prašnih sobah jetičnih igrajo, so nevarnosti okuženja v višji meri izpostavljeni.

To nevarnost zabraniti je tem težavnejše, čim bolj so stisnena prebivališča, čim revniša je družina, čim manjša je razumnost soprebivalcev, ki naj bi bili posebno previdni.

V takih razmerah zasebne bolniške postrežbe zamore pred vsem zdravnik s svojo avtoriteto in neprestanim vplivanjem na bolnika in njegovo okolico za javno korist potrebne naredbe v odvrnitev razširjenja bolezni uveljaviti ter v hiši z jetičnimi živeče, kakor tudi bolnike same k zdravstveno pravemu vedenju odgojiti.

I. Zabranitev.

A) Obvezne naredbe.

a) Splošne.

Kedar kdo za jetiko zboli, je vsegdar dolžnost strežnikov bolnikovih in bolnika samega, okužljivi izkašljani izmeček in katerikoli drug tuberkulozni gnoj zanesljivo neškodljiv storiti in tako razširjenje tuberkelnovih kalij prepričiti.

V ta namen se mora brezpogojno takó-le postopati:

Kedar kdo zboli in se v zdravniku sum jetike vzbuja, je treba takoj izmečke, ki so za diagnozo važni,

mikroskopično-bakteriologično preiskati dati.

Če je jetika dognana, je treba kolikor mogoče za to skrbeti, da dobi bolnik od drugih ločeno spalnico, vsakako pa svoje posebno ležišče, svoje perilo za postelj in kar ga ima na sebi, svojo obleko, svoje umivalno in jedilno orodje. Dobra postrežba se sama ob sebi razume.

Pljuvati sme bolnik v hiši in zunaj hiše odslej le v posebej zato prirejene posode (pljuvalnike, skodelice, steklenice i. t. d.), ne pa na tla ali v robec, ki je za čedenje nosa določen. Na to mora zdravnik posebno gledati in z vso svojo veljavo siliti.

Kedar bolnik kašlja, mora po ukazu zdravnikovem pripravne obrambe pred usta držati, da se pljunek ne razprši.

Taki in sploh vsi od bolnika in za bolnika rabljeni predmeti, ki so s tuberkuloznimi kužnimi tvarinami onečejeni, se morajo ali sežgati, n. pr. obveze, ki nimajo itak nobene vrednosti, ali pa izkuhati, in sicer kakor so, ne da bi se preje razgrinjali, ker se drugače vsušena nesnaga lahko razprši (ako se n. pr. vkup stlačeni onesnaženi robci s silo razprostirajo i. t. d.). Razkužujejo se take reči tudi v vodnem soparu, ali s kemičnimi razkuževalnimi sredstvi.

V prostorih, kjer se nahaja jetičen bolnik, se smejo tla, le preje zmočena, pometati.

Prah skozi okno ali druge odprtine na ulice stresati ali iz cunj iztepati se mora sploh javno prepovedati; prah se stresa najbolje v pripravno smetišnico, in smeti se zažgó.

Perilo jetičnih se mora pred pranjem razkužiti in sicer tako, da se v lugu ali raztopljeni sodi izkuha ali 24 ur v mrzlem 10krat stanjšanem raztopljenem Cresolmilu namaka.

V slučaju, da odide jetični bolnik iz svojega stanovanja v bolnico, oziroma sploh pri menjavi bivališča, takisto v slučaju njegove smrti se morajo vse od njega doslej rabljene reči, predno je kdo drugi zopet rabi, zanesljivo osnažiti in na solncu prezračiti, oziroma po zdravnikovem naročilu razkužiti, tudi se mora od njega zapuščeno stanovanje pred zopetno porabo na stenah in tleh temeljito osnažiti in po zdravnikovem naročilu takisto razkužiti.

V postrežbo jetičnih naj se le take osebe jemljejo, ki niti za jetiko ne bolehalo, niti k tej bolezni očitno ne nagibljejo.

Postrežno osobje, oziroma sorodniki jetičnega bolnika se morajo od zdravnika natančno podučiti, kako da naj bolniku zdravstveno pravilno strežejo in sebe samega okuženja varujejo. Zlasti jim je treba zabičiti, da se kakor zdravniki, s kako primerno

razkužljivo tekočino umivajo, če so si roke ali druge голе dele telesa ali obleke s tuberkuloznimi izmečki umazali, da naj nikdar preblizo bolnika ne hodijo, kedar ga kašelj prijemlje, ter svoje telo razpršenim slinastim mehurčkom po nepotrebem ne izpostavljajo, naj si zakrivajo usta in nos, da boleznj ne vsopejo, tudi sami da naj bodo vedno kolikor mogoče snažni.

Da se pri odvrčanju jetike resničen uspeh doseže, je potrebno, da vse udeležene osebe, bolniki in zdravi, v najstrožjem samozatajevanju ukaze zdravnikove izvršujejo, oziroma njih izvrševanje nadzorujejo. Potrebno je, da pride vsakdo do prepričanja, da je na tla plunjeni izmeček jetičnega za njega samega nevaren, in da je potemtakem njegova korist, po razmerah dolžnost, kaj takega zaprečiti.

Vsakdo mora pa tudi na to paziti, da ne daje sam drugim slabega izgleda in tedaj sam ne pljuva na tla. Od druge strani se pa mora jetični opominjati, da naj nikar z neskrbnim pljuvanjem drugih v nevarnost ne spravlja in on se bode tega ogibal, ko hitro ga opozoriš, da prve žrtve njegove brezbriznosti utegnejo biti udje njegove družine in osebe njegove bližnje okolice.

Ker je očitno daleč razširjena navada pljuvanja na tla ravno tako zoprna, kakor zavoljo velikega števila v družbi živečih jetičnih nevarna, se ji moramo neprestano z vsemi sredstvi upirati.

Pljuvanje na tla je manj škodljivo na prostih cestah in prostorih, ker tuberkelbacili vsled vpliva solnčne svetlobe in vsušenja na prostem kmalo poginejo, tembolj pogubonosno pa je v zaprtih, obljudenih ali močno obiskanih prostorih.

Tedaj je nujno potrebno, da se ta slaba navada sploh odpravi. To se zgodi potom odgoje ljudstva; v ta namen naj vsi olikanci svoj vpliv v javnem družbenem življenju uporabljajo. To se zgodi na dalje potom podučevanja ljudstva, zlasti se pa mora mladina v vseh šolah in odgojilnicah podučevati, kakor tudi prisiliti, da opusti to grdo navado.

Tam, kjer državnim ali samoupravnim (avtonomnim) uradom, javnim društvom in podjetjem neposreden vpliv na ljudstvo pristoja, se bode dala omenjena napaka naravno po brezpogojnih prepovedih pljuvanja preprečiti. Take prepovedi se naj razglasijo zastran javnih zbirališč, kakor n. pr. cerkvá, gledališč, muzejev, gostilnic, plesišč in zabavišč i. t. d. potem zastran zavodov in podjetij, ki stojé pod nadzorstvom in vplivom omenjenih uradov in društev, kakor n. pr. pisarne, šole, telovadnice, igrališča, bolnice, zdravilišča, norišnice, hiralnice, sirotišnice, siromašnice, zavetišča za otroke i. t. d., potem zastran obrtniških delavnic, zlasti tovarniških dvoran, nadalje v vojašnicah, prenočiščih, postajah, jetnišnicah in prisilnih delavnicah itd., slednjič zastran javnih sred-

stev prevažanja oseb in sem spadajočih prostorov, kakor n. pr. čakalnic na železničnih postajah osebnih vozov v vlakih, prostorov za potnike na parnikih, zastran električnih in konjskih železnic, poštnih vozov, omnibusov, najetih vozov i. t. d. Sankcijo kazni zamorejo najti te prepovedi v cesarskem ukazu dné 20. malega travna 1854, drž. zakonik šte. 96, v ukazu dné 30. kimovca 1857, drž. zakonik šte. 198, v občinskem, obrtnem, železničnem obratnem redu, v navodilu za kazenska sodišča i. t. d. ali v drugih posebnih predpisih za red.

Ob jednem se bode pa moralo za to skrbeti, da so z varovanjem potrebnih ozirov na spodobnost gotove in primerne posode kot pljuvalniki v porabo občinstva v teh prostorih pripravljene. Te posode naj bodo z moko razkuževalno tvarino ali razkuževalno tekočino do polovice napolnjene in najbolj priročno v visokosti 0-9 metra nastavljene; dá se jim tudi primeren nadpis.

Seveda mora biti točno za to skrbjeno, da se vsebina teh posod redno po razkuženju na neškodljiv način odstrani, po razmerah s šoto (Torfmull) ali žaganjem zmešana zažgé in da se posode same vsakokrat s kropom, ali z 3% karbolovo ali 2% Lysitolovo ali Lysolovo vodo osnažijo.

Kjerkoli zdravnik zastran izvrševanja neobhodno potrebnih naredb v preprečenje razširjenja jetike na nepremagljive zapreke zadene, je dolžan krajno, po razmerah državno-zdravstveno oblastvo na pomoč klicati. Zlasti je pa dolžan naznaniti obstanek jetike v kaki družini ali kjer več ljudij vkupaj stanuje:

- a) v slučaju smrti kakega jetičnega bolnika,
- b) ob menjavi stanovanja ali prebivališča jetičnega.

Smrt naznaniti je tudi mrtvaškega oglednika dolžnost.

O dolžnosti zdravnikov o nastopu jetike v posebnih razmerah poročati, se bode v posebnem delu določilo.

b) Posebne.

Ta splošna navodila, katerih uveljavljenje se mora vsem zdravnikom v izvrševanju privatne prakse kot dolžnost naložiti, potrebujejo v posebnih razmerah bolj nadrobnege in natančnejšega pojasnila; to posebno gledé bolnic in oskrbovalnic vsake vrste bodi si javnih ali zasebnih.

1. V bolnicah.

V bolnicah, norišnicah, porodnišnicah, najdenišnicah in siromašnicah, hiralnicah i. t. d., kjer postrežbe potrebni v večjem številu vkupaj bivajo, je treba jetičnim bolnikom posebej streči v svetlih zračnih pro-

storih, ki se imajo posebno pridno čediti in brez prahu snažiti. Osojbe takim bolnikom v postrežbo pridajeno mora biti v tej službi dobro izurjeno, vse od bolnikov rabljene okužene reči se morajo razkužiti, tuberkulozni izmečki neškodljivi storiti. Na vse to je treba z največjo pozornostjo gledati, vsi bolniki in varvanci naj se napeljujejo k zatajevanju samega sebe, posebno gledé neškodljivega odstranjenja izmečkov v pljuvalnike, ki jih mora biti dosti na razpolago.

Treba je na to gledati, da se vse naredbe, ki pomagajo preprečiti razširjenje jetike, v vseh bolnicah in oskrbovalnicah na vzgleden način izvršujejo tako da se bolniki popolnoma naučé, kako da se imajo obnašati, da postane na ta način zdravljenje jetike v bolnicah nekak vzor, po katerem se naj ravna umno zasebno zdravljenje bolnikov.

2. V zdraviliščih in letoviščih.

Takisto se morajo tu splošne določbe gledé zdravilišč in letovišč, kot zbirališč zdravljenja in počitka potrebnih, posebno poostri in razširiti, zlasti zastran takih krajev, v katere jetišni z namenom zahajajo, da se zopet ozdravijo ali si zdravje zboljšajo.

Zlasti je brezpogojno potrebno, da se z zdraviliškim redom ali v posebnih razglasih vse one zdravstvene naredbe objavijo, po katerih se morajo i bolniki sami i njih spremstvo kakor tudi njih hišni gospodarji in gostilničarji ravnati. Oskrbništva in občine zdravilišč imajo vse to ukreniti, kar je k nadzorovanju in snaženju prebivališč jetičnih gostov in k natančnemu opravljanju razkuževalne službe potrebno.

V zdraviliščih, v katerih se sirovo mleko ali mlečni izdelki kot zdravila rabijo, mora pristojna politična oblast strogo nadzorovanje te povžitnine same in krajev, od koder pridejo, odrediti, da se jetišne živali ne porablajo za dobavo mleka.

3. V skupnih stanovanjih vsake vrste.

Tudi v skupnih stanovanjih in oskrbovalnicah vsake druge vrste, kjer večje število oseb v skupnem gospodinjstvu živi, kakor v hiralnicah, zavetiščih, prenočiščih, prisilnih delavnicah, kaznilnicah in jetnišnicah itd., zlasti pa v zavodih in odgojiščih za mlajše ljudi, potem v duhovnih in posvetnih združbah itd., se bodo morale navedene splošne določbe razmeram primerno izvesti.

Zlasti pa se ne smejo v otročjih zavetiščih in odgojiščih nikoli jetišne ali zaradi jetike sumljive osebe v postrežbo otrok pripuščati.

Ako v takih združbah kdo za jetiko zboli, mora domači zdravnik zelo paziti in če se v takem

slučaji jetika zagotovi, je njegova dolžnost, to takoj naznaniti predstojniku zavoda in razložiti primerna sredstva, kako bolnika ozdraviti in vsako nevarnost razširjenja bolezni zabraniti. Uradnemu nadzorništvu se mora o takem postopanju poročati.

B) Priporočljiva sredstva.

Razun teh neposrednih sredstev zoper razširjenje jetike se dá še cela vrsta naredb našteti, katere se zavoljo posrednega pospeševanja zaželjenega namena nujno priporočajo, zato, ker bi njih vedno zanemarjanje ugoden uspeh prejšnjih naredb vtegnilo celo onemogočiti.

Važna uloga pripada v tem oziru bistrenju in podučevanju najširših slojev prebivalstva o začetku in odvratanji jetike in na to merečem vedenju v zdravem stanu in v slučaju obolenja. To podučevanje lahko zdravniki in drugi veččaki s poljudnimi predavanji in sestavki, človekoljubna društva pa z razširjanjem na to merečih dobrih spisov za ljudstvo zelo pospešujejo.

Kdor za jetiko zboli, temu se nujno priporoča, da poišče kako zdravilišče za jetišne, ali če to ni mogoče in nima doma pri svoji družini ločenega prostora za zdravljenje, naj gre v kako bolnico sploh.

Jetišni starši, ki imajo male otroke, naj bodo v občevanji z njimi zelo previdni.

Jetišne osebe ne smejo svojih otrok in sorodnikov na usta poljubovati, jetišne matere svojih novorojencev kolikor mogoče ne same dojiti. Jetišne žene ne smejo služiti kot dojnice in se morajo od otroške postrežbe kolikor mogoče odrivati tudi se jetišnim osebam odsvetuje v zakon stopiti, dokler se bolezen ne ozdravi ali saj ustavi.

Jetišne ali za jetiko usposobljene osebe naj bi se po razumnem vplivanji od takih poklicev odvrčale, kateri zavoljo neugodnih zdravstvenih razmer, kakor prahu, dela v zaprtem, s škodljivimi parinapolnjenem zraku, zavoljo vednega sedenja in sključevanja zdravja ne zboljšujejo ali je slabšajo, ali kateri jetišne z drugimi osebami v najožje občevanje pripravijo ali je silijo, z živili in povžitninami, ki pridejo na prodaj, vedno opraviti imeti.

Z ozirom na ravnokar navedeno je zelo važno, da se v tovarniških in obrtnijskih delavnicah skrbno izvršuje vse, kar je za zdravje delavcev potrebno, posebno mladih ljudij, to pa tako gledé delavniških prostorov, kakor tudi gledé vrste in trajanja dela.

Razun tega se priporoča skrb za cele občine in sela sploh, da so zdrava in snažna, kakor tudi posebej za hiše, njih stanovanja in obnašanje prebivalcev.

V ta namen naj se po gotovem načrtu nadaljuje zboljševanje zdravstvenih razmer v celih občinah in posameznih selih, tako da se ustvarjajo zdravi življenski pogoji, zlasti da se vzdržuje čist zrak in dobi zdrava voda, da se zidajo svetla in zračna, suha in dovolj prostorna stanovanja za revnije sloje prebivalstva, da se redno donša in dovaža zdrav živež na trg, za kar ima redarstvo točno skrbeti, da se napravijo javna kopališča in plavarne, v katerih dobijo prebivalci dosti in po ceni priložnosti, samega sebe snažiti in utrjevati, da se strogo postopa v nadzorovanji zdravstvenih razmer in vsi napredki zdravoslovja (Hygiene) porabljajo, zlasti da se vpelje pameten red za nabiranje in odvažanje hišnih smetij in odpadkov, za neškodljivo odvažanje blata; da se javno skrbi za snago, zlasti da se vedno in pogostoma ulice snažijo, ne da bi se delal prah; da se strogo postopa po redarstvenih predpisih glede varovanja snažnosti na dvoriščih, zlasti ako so obzidana, na hodnikih in stopnjicah v hišah, takisto da se prepreči iztepavanje prahu iz hišne oprave in cunj skozi okna na ulice itd., to vse so sredstva, s katerimi se polagoma neposredno zabrani postanek in razširjenje jetike.

Ne sme se pa pri tem prezirati tudi vzgojevalni vpliv občinske skrbi za javno snažnost na gojenje zasebne, tako gledé stanovanj, kakor tudi prebivalcev, k čemur se mora pridružiti že od mladih nog uspešno vplivanje v šoli.

II. Zdravljenje.

Pa ne samo na odvracanje, tudi na zdravljenje jetike je treba posebno pozornost obračati; zdravljenje pa obstoji v tem, da se tuberkel-bacili v telesu samem zatró in od njih provzročena škoda odstrani.

Ne samo anatomske - patološke, temveč tudi klinične skušnje učijo, da se dá jetika, zlasti v začetnem stanju, ozdraviti. Da se pa tu kakšen uspeh doseže, treba se je najstrožje ravnati po mnogoštevilnih zdravniških predpisih, kar je pa večinoma komaj mogoče, ako se prepusti bolnik domačji postrežbi.

Zelo koristno, celo neobhodno potrebno je, da se spravijo bolniki v takozvana zdravilišča za pljuča ali zavetišča za jetične, kjer jih zdravnik na skrbno urejen način, združen s sistematičnim krepitvijo, zdravijo.

Postrežba, ki jo dobijo bolniki v teh zdraviliščih, ne zadostuje samo zahtevam človekoljubja, temuč ustreza, ker se bolniki tukaj pogostoma ali popolnoma ozdravijo ali saj za delo sposobni postanejo, tudi gospodarstvenim koristim občin, obrtnih podjetij, bolniškim zavarovalnicam, katerih člani so bolniki.

Vkljub temu, da se nahaja obilo zato zelo pripravnih krajev, je vendar v kraljestvih in deželah, ki so v državnem zboru zastopane, prav malo takih zavodov.

Prizadevanju Vašega Visokorodja za povzdigo splošnega blagra v Vašem upravnem okolišu se tukaj odpira široko polje koristnega delovanja.

Vaše Visokorodje bodete z zavednim neprestanim vplivanjem na dotične javne faktorje, kakor tudi z marljivim podpiranjem obstoječih ali še le nastopajočih društev in naprav, ki imajo take namene, z osebnim vplivanjem in pospeševanjem na to merečih prizadevanj lahko omogočili, da se ustanovijo taka splošno pristopna, posebno za manj premožne sloje ljudstva lahko dosežna zdravilišča in oskrbovalnice za jetične, ali saj dosegli, da se obstoječim javnim bolnicam prizidajo posebni paviljoni v ugodni solnčni legi, z napravami za umno zdravljenje na prostem zraku in za krepilno zdravljenje.

Skupne konečne določbe.

Da se morejo zgoraj razložene naredbe izvrševati, k temu je zraven previdnega, odločnega postopanja državnih oblastij, zlasti državnih zdravstvenih organov, šolskega, uradnega in obrtniškega nadzorstva, neobhodno potrebna marljiva in radovoljna pripomoč samouprav v državi, okrajev in občin, zdravniških zbornic in vseh posameznih zdravnikov, razumno in prijazno podpiranje vodstev vseh zdravilišč in oskrbovalnic šol in odgojišč, prometnih in obratnih podjetij, socialnih zavarovalnih zvez, dobrodelnih društev in korporacij, kakor tudi bistreč vpliv novinarstva in radovoljna udeležba vsega prebivalstva.

Politične oblasti in njih zdravstveni organi bodo razmere in vzroke razširjevanja jetike v svojem delokrogu neprestano opazovali, zlasti ob priložnosti svojih perijodnih obhodov, ogledovanj šol in zdravstveno važnih predmetov, takisto ob priložnosti njih posredovanja pri vojaških naborih, in svoja opazovanja pri odvracanju jetike uporabili.

Vaše Visokorodje blagovolite tedaj v smislu predstoječih izvajanj ukreniti, kar je potrebno in namenu primerno; predstoječa navodila političnim oblastim kakor hitro mogoče naznaniti, da primerne ukaze izdadó zdravnikom, občinskim predstojnikom, ravnateljem in oskrbnikom bolnic in oskrbovalnic, šol in odgojišč, prometnih in obrtniških podjetij, zdravilišč in javnih zdravstvenih zavodov in drugih semspadajočih podjetij; blagovolite na dalje z deželnim

o d b o r o m in dotičnimi deželnimi uradi zvezati se, da se skupno pospešujejo nameni odvracanja jetike, in neprenehoma na to delati, da se pozornost in zanimanje za to skupni blagor vseh zadevajočo stvar vzbujajo in ohrani ter skaže v plodonosnem in koristnem delovanju.

Pričakujem obširnega poročila o tem, kar je Vaše Visokorodje odredilo, in prosim blagovolite ukreniti,

da se uspehi začetega delovanja v odvracanje jetike, zlasti pa naredbe za izoliranje jetičnih in sistematično zdravstveno odgojo varvancev v zdraviliščih in oskrbovalnicah vsako leto v letnem zdravstvenem poročilu v posebnem oddelku pregledno popišejo.

Koerber m. p.

15.

Konverzija obveznic skupnega državnega dolga.

Zakon z dne 16. februarja 1903

(*državni zakonik št. 37.*), *sadevajoč konverzijo obveznic skupnega državnega dolga* slove:

Mit Zustimmung der beiden Häuser des Reichsrates finde Ich anzuordnen, wie folgt:

§. 1.

Die Regierung wird ermächtigt, Obligationen der durch das Gesetz vom 20. Juni 1868, R. G. Bl. Nr. 66, geschaffenen, in Noten und in klingender Münze mit effektiv 4 1/2 Prozent verzinslichen einheitlichen Staatsschuld in mit 4 Prozent steuerfrei verzinsliche, auf Kronenwährung lautende Obligationen umzuwandeln oder aus den durch Begebung solcher Obligationen zu beschaffenden Geldmitteln zum vollen Nennwerte zurückzuzahlen.

Durch diese Operation muß für den Staatsschatz eine dauernde Ersparung gegenüber der gegenwärtigen Zinsenbelastung erzielt werden.

Die Festsetzung der Form und des Inhaltes der neu auszugebenden Obligationen, sowie der Rücklösbarkeit derselben bleibt dem Finanzminister überlassen.

§. 2.

Die Modalitäten der Durchführung der im §. 1 bezeichneten Operation bestimmt der Finanzminister.

Derselbe ist insbesondere ermächtigt, den Besitzern der zur Umwandlung, beziehungsweise Rückzahlung bestimmten Obligationen der einheitlichen Staatsschuld durch eine im Reichsgesetzblatte einzuschaltende Kundmachung die Umwandlung mit der Wirkung anzubieten, daß von allen Besitzern, welche nicht innerhalb einer vom Finanzminister mit mindestens acht Tagen zu bemessenden Frist und bei den in der Kundmachung bezeichneten Stellen die bare Rückzahlung unter Nachweisung ihres Besitzes schriftlich ansprechen, angenommen

werde, dieselben seien mit der Umwandlung unter den vom Finanzminister bekanntgegebenen Bedingungen einverstanden.

Jene Obligationen, bezüglich welcher die bare Rückzahlung verlangt wird, sind durch eine im Reichsgesetzblatte einzuschaltende Kundmachung vom Finanzminister mit der Wirkung zu kündigen, daß die Verzinsung derselben mit dem betreffenden, vom Finanzminister zu bestimmenden Rückzahlungstermine aufhört.

§. 3.

Zum stillschweigenden Einverständnisse mit der Umwandlung bedürfen Vormünder, Kuratoren von Pflegebefohlenen oder Verwalter von Fideikommißvermögen, öffentlichen Fonds, Stiftungen u. dgl. keiner Genehmigung der betreffenden Gerichts- oder Aufsichtsbehörde.

§. 4.

Mit dem Vollzuge dieses Gesetzes, welches mit dem Tage der Kundmachung in Wirksamkeit tritt, ist Mein Finanzminister beauftragt.

Wien, am 16. Februar 1903.

Franz Joseph m. p.

Koerber m. p.

Böhm m. p.

Razglas c. kr. finančnega ministerstva z dne 18. februarja 1903

(*državni zakonik št. 38.*), *sadevajoč konverzijo obveznic skupnega državnega dolga*, slove:

Nach dem Gesetze vom 16. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 37, ist der Finanzminister ermächtigt, Obligationen der in Noten und in klingender Münze mit effektiv 4 1/2 % verzinslichen einheitlichen Staatsschuld in mit 4 % steuerfrei verzinsliche, auf Kronenwährung lautende Obligationen umzuwan-

deln oder aus den durch Begebung solcher Obligationen zu beschaffenden Geldmitteln zum vollen Nennwerte zurückzahlen.

Demgemäß werden hiemit die Obligationen der nachstehend bezeichneten Kategorien der einheitlichen Staatsschuld (Noten- und Silberrente) zur Umwandlung aufgerufen:

- a) Sämtliche auf Überbringer oder auf Namen lautende Obligationen der in klingender Münze verzinslichen einheitlichen Staatsschuld mit den Zinsfälligkeitsterminen vom 1. Jänner und 1. Juli;
- b) sämtliche auf Überbringer oder auf Namen lautende Obligationen der in Noten verzinslichen einheitlichen Staatsschuld mit den Zinsfälligkeitsterminen vom 1. Mai und 1. November;
- c) von den in Noten verzinslichen Obligationen der einheitlichen Staatsschuld mit den Zinsfälligkeitsterminen vom 1. Februar und 1. August die am Tage des Erscheinens dieser Kundmachung bestehenden auf Namen lautenden Obligationen, sofern dieselben auf Beträge von mehr als 20.000 Gulden ausgestellt sind.

Umwandlungsbedingungen.

Die Umwandlung wird den Besitzern von Obligationen der bezeichneten Kategorien der einheitlichen Staatsschuld unter folgenden Modalitäten angeboten:

Die Umwandlung erfolgt:

durch Abstempelung der bisherigen Obligationen in mit jährlich 4% steuerfrei in Kronenwährung verzinsliche Obligationen im gleichen, in Kronenwährung ausgedrückten Nennbetrage, d. i. also nach dem Verhältnisse von 100 fl. ö. W. = 200 Kronen Nennbetrag.

Die bisherige Verzinsung zu jährlich 4 1/2% wird noch bis zu dem nächstfolgenden Zinsfälligkeitstermine geleistet,

		<u>Obligationen der</u>	
d. i. bis	1. Mai 1903	für die	Kategorie b)
"	1. Juli 1903	" "	" a)
"	1. August 1903	" "	" c).

Von diesen Zeitpunkten angefangen läuft die Verzinsung mit jährlich 4% steuerfrei in Kronenwährung zu den gleichen Fälligkeitsterminen wie bisher.

Die Umwandlung der bisherigen 4 1/2% Obligationen in 4% Obligationen gilt kraft des § 2, Abs. 2, des Gesetzes vom 16. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 37, als von allen Obligationsbesitzern angenommen, welche nicht bis einschließlich 27. Februar 1903 auf die in dieser Kundmachung vorgeschriebene Art und bei den im Anhange bezeichneten Anmeldestellen die bare Rückzahlung ansprechen.

Über die Durchführung der Abstempelung werden die näheren Vorschriften später verlautbart werden.

Anländischer Effektenstempel.

In Ansehung jener zur Umwandlung aufgerufenen Obligationen, welche sich bereits am Tage des Erscheinens dieser Kundmachung in einem ausländischen Staate befinden und mit einem den Vorschriften des betreffenden Staates entsprechenden Effektenstempel versehen sind, wird der infolge der Umwandlung in 4% Obligationen nach den Vorschriften jenes auswärtigen Staates etwa erforderliche neue Effektenstempel innerhalb der für die betreffende ausländische Anmeldestelle festzusetzenden Abstempelungsfrist auf Kosten der k. k. Finanzverwaltung besorgt werden.

Die k. k. Finanzverwaltung behält sich vor, eine Bescheinigung der angegebenen Voraussetzungen zu verlangen.

Anmeldung zur Rückzahlung.

Der Anspruch der baren Rückzahlung ist von den Obligationsbesitzern unter Beibringung der Obligationen nebst einer Konsignation in zweifacher Ausfertigung schriftlich mit Namensfertigung zu stellen. Für jede Schuldgattung (Noten- oder Silberrente) und für jeden Verzinsungstermin sind gesonderte Konsignationen zu verfassen, in welchen die Obligationen geordnet nach den Kategorien der Ausstellung auf Überbringer oder auf Namen, des Nennbetrages (Appointshöhe) und innerhalb dieser Kategorien nach Nummern in arithmetischer Reihenfolge, zu verzeichnen sind.

Bei auf Namen lautenden Obligationen ist der Name, auf welchen dieselben ausgefertigt sind (Intestation), und das Ausstellungsdatum in der Konsignation anzugeben.

Statt der Obligationen können auch Depositen Scheine (Erlagsbestätigungen) von öffentlichen Kassen und Ämtern beigebracht werden, wenn durch den Depositen Schein (Erlagsbestätigung) dargetan wird, daß die hinterlegten Obligationen dieselben Obligationsmerkmale an sich tragen, welche in der Konsignation angegeben sind.

Die Anmeldestelle hat die Übereinstimmung der beigebrachten Obligationen, beziehungsweise Depositen Scheine (Erlagsbestätigungen) mit den Konsignationen zu prüfen und nach Konstatierung der Richtigkeit und der Ordnungsmäßigkeit der Anmeldung die zur Rückzahlung beigebrachten Obligationen nach Beifügung eines Kontrollvermerkes und der Firmastampiglie nebst einem mit der Anmeldebestätigung versehenen Exemplare der Konsignation dem Einreicher zurückzustellen.

In Ansehung der Obligationen, welche zum Vermögen von Pupillen, Kuranden, Fideikommissen, öffentlichen Fonds, Stiftungen u. dgl. gehören, ist zur Ansprehung der baren Rückzahlung die Zustimmung der zuständigen Gerichts- oder Aufsichtsbehörde erforderlich. Der Nachweis des an diese Behörde gestellten Ansuchens ist zugleich mit der Anmeldung, der Nachweis der erfolgten Zustimmung in beglaubigter Form längstens binnen drei Wochen vom Tage des Erscheinens dieser Kundmachung bei der Anmeldestelle beizubringen; erst

auf Grund des letzteren Nachweises erfolgt die Beisehung des Kontrollvermerkes.

Die zur baren Rückzahlung angemeldeten Obligationen werden mittels einer besonderen, im Reichsgesetzblatte erscheinenden Kundmachung für den betreffenden vom Finanzminister auf mindestens einen Monat zu bestimmenden Termin mit der Wirkung gekündigt werden, daß mit diesem Termine die Verzinsung der gekündigten Obligationen aufhört.

Die Rückzahlung des Kapitals wird seinerzeit bei der Stelle, welche die Anmeldung entgegennahm, gegen Beibringung der Obligationen samt allen noch nicht fälligen Coupons und Talons, sofern es sich aber um Obligationen handelt, welche nicht mit dem Kontrollvermerk versehen sind, überdies unter Beibringung der mit der Anmeldebefätigung versehenen Konsignation stattfinden.

Wien, am 18. Februar 1903.

Der k. k. Finanzminister:

Böhm m. p.

Dodatno k predstojećemu zakonu z dne 16. februarja 1903 in nanj se nanašajočemu razglasu c. kr. finančnega ministerstva z dne 18. februarja 1903 je poslal prevzvišeni gospod c. kr. minister za bogočastje in nauk nastopni dopis z dne 17. februarja 1903, št. 3865, ki natančno označuje stališče, katero zavzema uprava za bogočastje glede te konverzije. Dopis slove:

Zufolge der Bestimmungen des Gesetzes vom 16. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 37, gelangen Obligationen der durch das Gesetz vom 20. Juni 1868, R. G. Bl. Nr. 66, geschaffenen mit effektiv 4 2/2 % verzinslichen einheitlichen Staatsschuld zur Umwandlung in mit 4 % steuerfrei verzinsliche auf Kronenwährung lautende Obligationen, bezw. zur Rückzahlung.

Da ein nicht unbeträchtlicher Teil des beweglichen Vermögens der kirchlichen Institute und Körperschaften (bischöfliche Mensen, Kapitel, Stifte und Klöster, Pfründen, Kirchenfabriksgüter, kirchliche Stiftungen u. s. w.) in diesen Wertpapieren fruchtbringend angelegt ist, so gewinnt dieses Gesetz für die genannten kirchlichen Institute und Körperschaften eine besondere Bedeutung.

Es wird in der übergroßen Mehrzahl der Fälle bei den gegenwärtigen Verhältnissen des Geldmarktes nicht möglich sein, diese kirchlichen Vermögensschaften in einer günstigeren Weise zu fruktifizieren, als dies durch Erwerbung der neu geschaffenen Rententitres zu geschehen vermag.

Selbst in dem Falle, daß eine Änderung in der Kapitalanlage erwünscht sein sollte, würde dieselbe ökonomischer durch Veräußerung der Rententitres als durch Inanspruchnahme der baren Rückzahlung erreicht werden.

Daher wird es für die kirchlichen Vermögensverwaltungen zweifellos am zweckmäßigsten erscheinen, die in ihrem

Besitze befindlichen 4 2/2 % Obligationen zur Rückzahlung nicht anzumelden und dieselben hiedurch der Konversion zu unterziehen.

Hierzu bedarf es schon nach dem zitierten Gesetze (§ 3) einer besonderen staatsbehördlichen Genehmigung nicht.

Im Übrigen ist auf die im Abdrucke mitfolgende Kundmachung des k. k. Finanzministeriums vom 18. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 38, zu verweisen, wonach in Ansehung der Obligationen, welche zum Vermögen von Pupillen, Kuranden, Fideikommissen, öffentlichen Fonds, Stiftungen u. dgl. gehören, zur Ausprechung der baren Rückzahlung die Zustimmung der zuständigen Gerichts- oder Aufsichtsbehörde erforderlich ist. Der Nachweis des an diese Behörde gestellten Ansuchens ist nach dieser Kundmachung zugleich mit der Anmeldung, der Nachweis der erfolgten Zustimmung in beglaubigter Form längstens binnen drei Wochen vom Tage des Erscheinens der Kundmachung bei der Anmeldestelle beizubringen; erst auf Grund des letzteren Nachweises erfolgt die Beisehung des die Anmeldung zur Rückzahlung bescheinigenden Kontrollvermerks.

In dieser Richtung würden für die kirchlichen Vermögensschaften die Bestimmungen der Minist. Verord. vom 20. Juni 1860, R. G. Bl. Nr. 162, zur Anwendung zu gelangen haben.

Ich beehre mich, das hochwürdigste Ordinariat hiedon mit dem Ersuchen in Kenntnis zu setzen, es wolle demselben gefällig sein, die in Betracht kommenden kirchlichen Organe entsprechend zu instruieren und dieselben gleichzeitig aufmerksam zu machen, daß sowohl im Falle der Konversion als auch im Falle der Rückzahlung seinerzeit die im § 49 des Gesetzes vom 7. Mai 1874, R. G. Bl. Nr. 50, vorgeschriebene Anzeige zu erstatten sein wird, und daß bei der Wiederanlage der eventuell zurückgezahlten Kapitalbeträge die Bestimmungen der Ministerial-Verordnung vom 20. Juni 1860, R. G. Bl. Nr. 162, Anwendung zu finden haben werden.

Die politischen Landesstellen werden unter einem angewiesen, die ihnen im Falle der Anmeldung von Obligationen zur Rückzahlung im Sinne der letztzitierten Ministerialverordnung zukommenden Amtshandlungen mit der erforderlichen Beschleunigung zu pflegen.

Der Minister für Kultus und Unterricht:

Gartel m. p.

Kn. šk. ordinarijat se strinja z mislimi, ki so razvite v predstojećem dopisu, da namreč gledé obveznic, katere posedajo cerkve in cerkveni zavodi, ne kaže zahtevati, naj se glavnica povrne. Sicer je pa to vprašanje že itak rešeno, ker je obrok za dotično priglasitev že potekel dne 27. februarja t. l.

Natančnejša navodila, kako ravnati pri prekolokovanju, katero se bo izvršilo na konvertiranih obveznicah, obsega nastopni razglas c. kr. finančnega ministra.

Razglas c. kr. finančnega ministra z dné 25. marca 1903

(*drš. zakonik št. 72*), *sadevajoč izplačilo in prekolkozanje obvesnic skupnega držav-
nega dolga.*

Mit 27. Februar 1903 ist die laut Kundmachung des k. k. Finanzministers vom 18. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 38, anberaumte Frist abgelaufen, innerhalb welcher Obligationen der mit dieser Kundmachung zur Umwandlung aufgerufenen Kategorien der in Noten und in klingender Münze mit effektiv 4·2 Prozent verzinslichen einheitlichen Staatsschuld zur baren Rückzahlung angemeldet werden konnten.

Sämtliche innerhalb dieser Frist zur Rückzahlung angemeldeten Obligationen der bezeichneten Schuldgattungen werden hiemit zur baren Rückzahlung mit der Fälligkeit per **1. Mai 1903** und mit der Wirkung gekündigt, daß mit diesem Termine die Verzinsung der gekündigten Obligationen aufhört.

Die Rückzahlung der gekündigten Obligationen erfolgt am **1. Mai 1903** zum vollen Nennwerte und zwar:

a) der Obligationen der Rentenrente des Verzinsungstermines Mai—November für je 100 Gulden Nominale mit K 200; der am 1. Mai 1903 fällige Coupon wird absondert eingelöst;

b) der Obligationen der Silberrente des Verzinsungstermines Jänner—Juli unter Vergütung der vom 1. Jänner bis 1. Mai 1903 laufenden 4·2 Prozent viermonatlichen Zinsen für je 100 Gulden Nominale mit K 202·80.

c) der Obligationen der Rentenrente des Verzinsungstermines Februar—August unter Vergütung der vom 1. Februar bis 1. Mai 1903 laufenden 4·2 Prozent dreimonatlichen Zinsen für je 100 Gulden Nominale mit K 202·10.

Zum Behufe der Rückzahlung sind die Obligationen der bezeichneten Kategorien bei der Stelle, welche die Anmeldung entgegennahm, und zwar die Überbringerobligationen mit den am 1. November beziehungsweise 1. Juli 1903 und später fällig werdenden Coupons und dazugehörigen Talons beizubringen, widrigens der Betrag der etwa abgängigen noch nicht fälligen Coupons von dem auszahlenden Kapitale abgezogen werden würde.

Die Rückzahlung wird geleistet in Österreich-Ungarn in Kronen, in Deutschland in Mark d. R. W., in Frankreich, Belgien und der Schweiz in Francs, in Holland in holländischen Gulden, in England in Pfund Sterling, und zwar in den ausländischen Währungen zum jeweiligen Wechselkurs, zu welchem der Rembours erfolgt.

Behufs Rückzahlung der auf Namen lautenden, beziehungsweise vinkulierten Obligationen der bezeichneten Kategorien sind die für die Freischreibung (Umwechslung in Überbringereffekten) vorgeschriebenen Bedingungen zu erfüllen, wobei bezüglich der Beibringung der erforderlichen Zustimmung

der zuständigen Gerichts- oder Aufsichtsbehörde auf die in der Kundmachung vom 18. Februar 1903 gestellte, bereits am 12. März d. J. abgelaufene dreiwöchentliche Frist sowie speziell betreffs der als Militär-Heiratskaution gewidmeten Obligationen auf die Zirkularverordnung des k. und k. Reichskriegsministeriums vom 18. Februar 1903, Präs. Nr. 992, Normalverordnungsblatt für das k. und k. Heer 7. Stück verwiesen wird.

Gemäß § 2, Absatz 2 des Gesetzes vom 16. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 37 und der Kundmachung vom 18. Februar d. J., R. G. Bl. Nr. 38, sind alle Obligationen der zur Umwandlung aufgerufenen Schuldkategorien, welche bis 27. Februar 1903 zur Rückzahlung nicht angemeldet wurden, als konvertiert zu betrachten.

Um diese Tatsache ersichtlich zu machen, werden die Besitzer von auf Überbringer oder auf Namen lautenden Obligationen dieser Schuldkategorien aufgefordert, ihre Obligationen, und zwar erstere samt zugehörigen Couponsbogen zur Abstempelung in mit jährlich 4 Prozent steuerfrei in Kronenwährung verzinsliche Obligationen im gleichen auf Kronenwährung lautenden Nennbetrage, das ist nach dem Verhältnisse von 100 fl. ö. W. = 200 K mittelst einer Konsignation in zweifacher Ausfertigung bei einer hiezu berufenen Staatskasse oder einer hiezu vom k. k. Finanzministerium autorisierten Vermittlungsstelle des In- oder Auslandes einzureichen.

Für die Obligationen jedes Verzinsungstermines sowie für auf Überbringer und für auf Namen lautende Obligationen sind gesonderte Konsignationen zu verfassen, in welchen die Überbringerobligationen geordnet nach den Nennbeträgen und nach Nummern in arithmetischer Reihenfolge, die auf Namen lautenden Obligationen mit Nummer, Betrag und Anschrift zu verzeichnen sind.

Die Abstempelungsstelle hat nach Prüfung und Konstatierung der Übereinstimmung der beigebrachten Obligationen mit den Konsignationen die Obligationen samt dazugehörigen Coupons und Talons der Abstempelung zu unterziehen und sodann dem Einreicher zurückzustellen.

Bei auf Namen lautenden Obligationen wird, infolgedessen Zinsenzahlungsbogen für dieselben bestehen, in diesen gelegentlich der nächsten Zinsenzahlung die Tatsache der vollzogenen Konvertierung durch Änderung der Verzinsung angemerkt werden.

In Ansehung jener konvertierten Obligationen, welche sich bereits am Tage des Erscheinens der Kundmachung vom 18. Februar 1903 in einem ausländischen Staate befanden, und mit einem den Vorschriften des betreffenden Staates entsprechenden Effektenstempel versehen sind, wird der infolge der Umwandlung in 4 prozentige Obligationen nach den Vorschriften jenes auswärtigen Staates etwa erforderliche neue Effektenstempel von der betreffenden ausländischen Vermittlungsstelle unter Beobachtung der hierfür geltenden Vorschriften bis 15. Juli 1903 auf Kosten der k. k. Finanzverwaltung besorgt werden.

Die Abstempelungsklausel für die Obligationen mit dem Wortlaute: „Umgewandelt gemäß dem Gesetze vom 16. Februar 1903, R. G. Bl. Nr. 37, in eine mit jährlich 4 Prozent steuerfrei in Kronenwährung verzinsliche Staatsschuldverschreibung, lautend auf den gleichen Nennbetrag in Kronenwährung nach dem Verhältnisse von 100 fl. ö. W. = 200 K“, dem Datum Wien, 25. März 1903, der Firmierung der k. k. Staatsschuldenkasse und der Kontratsignatur der Staatsschuldenkontrollkommission des Reichsrates, wird in roter Farbe auf der ersten Seite der Obligation (Mantelbogen) in der Mitte zwischen dem in Buchstaben ausgedrückten Nominalbetrage (Ein Hundert Gulden, Ein Tausend Gulden etc.) und dem Trockenstempel der k. k. Staatsschuldenkasse aufgedruckt werden.

Ebenso wird jeder Coupon und der Talon quer durch die Mitte mit dem Aufdrucke: „Umgewandelt auf 4 Prozent in Kronen steuerfrei“ versehen werden.

Die Abstempelung wird kostenfrei besorgt: Bei der k. k. Staatsschuldenkasse in Wien, bei dem k. k. Postsparkassen-

amte in Wien, bei den k. k. Landeskasernen außerhalb Wiens (Landeshauptkasernen, Finanzlandeskasernen, Landeszahlämtern, Filiallandeskasernen in Krakau), bei den k. k. Finanz- und gerichtlichen Depositentkasernen in Wien und bei den k. k. Steuerämtern, bei der königlich-ungarischen Staatszentralkasse in Budapest, und der königlichen Staatskasse in Agram, bei den Hauptanstalten und Filialen der Österreichisch-ungarischen Bank, ferner in Wien sowie an größeren Plätzen des In- und Auslandes bei den daselbst besonders bekanntzugebenden Vermittlungsstellen.

Bis 15. Juli 1903 wird die Abstempelung bei sämtlichen hiezu berufenen Staatskasernen und Vermittlungsstellen, nach diesem Zeitpunkte aber nur bei der k. k. Staatsschuldenkasse in Wien und bei den obgenannten k. k. Landeskasernen außerhalb Wiens stattfinden.

Wien, am 25. März 1903.

Der k. k. Finanzminister:
Böhm m. p.

16.

Izpiski iz matic, ki služijo c. kr. tobačnim tovarnam samo v uradno porabo, so kolka prosti.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko je poslala z dopisom z dné 20. januarja 1903, št. 27.255 ex 1902, po naročilu c. kr. ministerstva za notranje zadeve nastopni razglas tega ministerstva z dné 27. decembra 1902, št. 49.398, izdan c. kr. deželni vladi v Celovcu, ki slove:

Hinsichtlich der von der k. k. Landesregierung mit dem Berichte vom 20. Juni 1902, Z. 11.265, zur Sprache gebrachten Frage, ob die von den k. k. Tabakfabriken (Tabakregieämtern) über die Personalien der Tabakarbeiter zu amtlichen Zwecken geforderten Matrikenauszüge stempelfrei ausgefertigt werden könne, hat das k. k. Finanzministerium mit Note vom 26. August 1902, Z. 46.860, anher eröffnet, daß derartigen Matrikenauszügen die Stempelfreiheit unter der Voraussetzung zukomme, daß in denselben gemäß Punkt 5 der Vorerinnerungen zum Tarife des Gebührengesetzes vom 9. Februar 1850, R. G. Bl. Nr. 50, der Name der k. k. Tabakfabrik, über deren Ersuchen die Ausfertigung erfolgt, die Daten

des eventuellen Ersuchschreibens und der Umstand, daß der Matrikenauszug zu einem amtlichen Gebrauche bestimmt ist, deutlich ersichtlich gemacht werden.

Weiters hat das k. k. Finanzministerium über h. ä. Ersuchen mit dem an die General-Direktion der k. k. Tabakregie gerichteten Erlasse vom 19. November 1902, Z. 66.659, ausgesprochen, daß eine außeramtliche Gebrauchnahme der erwähnten, stempelfrei ausgefertigten Matrikenauszüge, beziehungsweise eine Ausfolgung dieser Auszüge an die Parteien unzulässig ist und hat das k. k. Finanzministerium die genannte General-Direktion zugleich beauftragt, gehörig dafür Sorge zu tragen, daß eine außeramtliche Gebrauchnahme derartiger Matrikenauszüge nicht stattfindet.

Hievon sind die Matrikenämter des unterstehenden Verwaltungsgebietes zu verständigen.

O čemer se oč. matični uradi s tem obveščajo.

17.

Raziskavanje po maticah.

Vsled prošnje č. g. Alojzija Kummer, župnika v pokoju pod Šinkovim turnom, se pozivljejo oč. gospodje matičarji, da preiščejo svoje matice, ako zasledé v njih rojstvo in krst Janeza Kummer, ki se je porodil v drugi polovici sedemnajstega stoletja. Zeni njegovi je bilo ime Marina, sinu njegovemu pa

Andrej, ki se je porodil dné 20. novembra 1717 v Podgradu v župniji Dol (Lustthal).

Kdor najde omenjenega Janeza Kummer v svojih maticah, naj pošlje njegov rojstni in krstni list zgoraj omenjemu gospodu župniku Alojziju Kummer, ki mu bo plačal zanj pet kron pristojbine in eno krono za kolek.

Vsled prošnje Edite Kaiser pl. Trauenstern v Gradcu (Gartengasse Nr. 11) se naroča dalje vsem čč. gospodom matičarjem, naj preiščejo svoje matice, ako najdejo v njih rojstvo in krst prosivkinega pradedava Lavrencija Kaiser pl. Trauenstern (Lorenz von Kaiser Edler von Trauenstern), bivšega c. kr. gubernijalnega tajnika, ki se je porodil dne 14. julija 1756, umrl je pa v Gradcu dne 6. julija 1845.

Dalje naj iščejo njegovo poroko, katero je sklenil z grofico Ano Widmayer, rojeno v Ljubljani

dne 21. aprila 1772 in umrlo v Gradcu dne 20. septembra 1850.

Istotako želi omenjena prosivka tudi rojstni in krstni list ter poročni list očeta imenovanega pradedava, ako kdo izmed gospodov najde dotične podatke.

Kdor zasledi kak podatek, naj pošlje dotični rojstni in krstni list, oziroma poročni list s poštним povzajem naravnost zgoraj omenjeni prosivki v Gradec, vsaj v teku 14 dni, semkaj naj pa h krati naznani, kar bo našel.

18.

Sv. birma in kanonična vizitacija v letu 1903.

K vsporedu, objavljenem v zadnjem listu na strani 32. se pripominja, da se je sv. birma v Javoru pod Ljubljano, ki je bila določena na 17. dan meseca maja, preložila na prihodnje leto.

Na Dobrovi pri Ljubljani ne bo sveta birma, kakor je bilo določeno, dne 12. julija, ampak dne 20. maja.

Poleg tega bo sv. birma in kanonična vizitacija v naslednjih župnijah dekanije leskovške:

v četrtek 9. julija v Šent-Jernejju,

v soboto 11. julija na Raki,

v nedeljo 12. julija v Leskovcu.

19.

Konkurzni razpis.

Razpisujejo se župnije: Dobráva pri Kropi v radovljiški dekaniji; Duplje v kranjski dekaniji; Ihan v moravški dekaniji; Morobiz (Borovec) v kočevski dekaniji; Šmarje v šmarijski dekaniji.

Prošnje za župnije Dobrávo, Ihan, Morobiz in Šmarje naj se naslove na veleslavno c. kr. deželno

vlado v Ljubljani; za župnijo Duplje pa na kn. ordinarijat v Ljubljani.

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj s tem določi 1. maj 1903.

20.

Škofijska kronika.

Podeljene so bile župnije: Zgornji Tuhinj č. g. Ivanu Štruklju, kapelanu in beneficijatu v Šmartnem pri Litiji; Reka (Rieg) pri Kočevju č. gosp. Juriju Jakliču, župniku v Gotenicah; Trata č. g. Ivanu Čebašku, župniku v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem; Studeno č. g. Dominiku Janežu, župnemu upravitelju ondi; Krško č. g. Ivanu Nep. Renier, župnemu upravitelju ondi; Retéče č. gosp. Jakobu Kalanu, župniku v Borovcu (Morobiz).

Kanonično vmeščeni so bili čč. gospodje: Dominik Janež na župnijo Studeno dne 11. marca 1903; Avguštín Šinkovec na župnijo Skofjo Loko dne 12. marca 1903; Ivan Štrukelj na župnijo Zgornji Tuhinj dne 12. marca 1903; Ivan Nep. Renier na župnijo Krško dne 3. aprila 1903.

Premeščeni so bili čč. gg.: Ivan Zabukovec, župnik v Zgornjem Tuhinju, kot župni upravitelj na Jesenice; Valentin Sitar, kapelan v Šent-Janžu, v Šmarije; Josip Podlipnik z Dol pri Litiji

v Šent-Janžu; Josip Potokar iz Kranja kot I. kapelan in beneficijat v Šmartno pri Litiji; Vojteh Hybašek iz Smlednika v Kranj; Karol Čuk iz Fare pri Kostelu v Smlednik; subsidijar in novomašnik Karol Gross v Kočevju je bil nameščen kot kapelan in Koslerjev beneficijat ondi.

Stalni pokoj je dovoljen čč. gg. Valentinu Aljančiču, župniku na Dobrávi pri Kropi; Janezu Šaferju, župniku v Dupljah; Vincenciju Vidergarju, beneficijatu pri sv. Trojici pri Moravčah.

Umrli so čč. gg.: Josip Šlunder, upokojen vikar goriške nadškofije, dne 21. februarja 1903 v Ljubljani; Matej Sitar, župnik in dekan v Šmariji, dne 3. marca 1903; Ivan Mavrič, upokojen kurat v Ljubljani, dne 10. marca 1903; Avgust Turk, župnik v Ihanu, dne 14. marca 1903; Jernej Kosec, župnik v Škocijanu pri Turjaku, dne 28. marca 1903.

Priporočajo se v molitev čč. gg. duhovnim so-bratom.

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 3. aprila 1903.